

Beschouwingen begroting 2024

Voorzitter,

We hebben het al vaker gesteld: we zijn als Beekdaelen een ambitieuze gemeente. Een gemeente die haar zaakjes niet alleen nu, maar zeker ook voor de toekomst in orde wil hebben. Een gemeente die nadenkt over de gevolgen van ontwikkelingen om ons heen, met name de individualisering, de vergrijzing, de klimaatverandering, etc. Vandaar dat er de afgelopen jaren flink werk gemaakt is met het voorbereiden van een nieuw accommodatiebeleid, masterplannen om kernen op orde te brengen, nieuwe manier van werken, speelruimtebeleid, voorbereiding Omgevingswet, samenwerking binnen ons platteland, rehabilitatie wegen, gemeentelijk rioleringsplan, het nieuwe gemeentehuis, de bouwopgave. En daarmee ben ik nog niet compleet in alle zaken die we willen aanpakken. Zaken gericht op een toekomstbestendige gemeente. Echter, de gemeente Beekdaelen zal ook voor de toekomst haar financiën op orde moeten houden. En dat betekent kritisch zijn op onze uitgaven en kansen zien in de eventuele opbrengsten. Zo is onze fractie van mening dat er een meerwaarde gecreëerd kan worden met de uitwerking van de masterplannen en de bouwmogelijkheden op onze eigen terreinen. Daarbij is voor ons de optie ‘bouwen in het buitengebied’ een optie die zeker tegen het licht moet worden gehouden. We mogen wat dat betreft in dat kader wel wat meer ambities tonen.

Investeringsen die we doen rondom duurzaamheid dienen ook gezien te worden op kostenbesparingen, wellicht ook wel opbrengstverhogingen. En kritisch blijven gezien hoe we de overhead en de kosten voor deskundigenonderzoek en experts kunnen verlagen. Want wat dat laatste betreft lijken we steeds meer op een regiegemeente en die keuze hebben we als Raad nog niet gemaakt.

Voorzitter, los van onze ambities moeten we ook en vooral trots zijn op datgene dat we hebben en daarmee datgene waar Beekdaelen rijk aan is. Onze gemeenschappen, de sociale verbanden en onze groene landelijke omgeving met een prachtige natuur moeten gekoesterd worden. Maar ook in dat licht, zoals al vaker gezegd: de basis op orde! Daarmee bedoelen we een goed wegonderhoud, ruime aandacht voor het beperken van wateroverlast, een veilige school- thuis verbinding, goed groenbeheer, ofwel de directe leefomgeving van onze inwoners ruimschoots op orde, want juist dat is waar de meeste klachten komen.... Kijkt u maar in de vele Fixi meldingen. En, het moet gezegd worden, de nuts- en glasvezelbedrijven hebben de afgelopen periode veel vernieuwingen gerealiseerd, maar daarmee de wegen en trottoirs in behoorlijk slechte staat gebracht. Zaak is dus nu om de diverse gebreken snel weer op aanvaardbaar niveau te brengen.

Het afgelopen jaar zijn er veel projecten uitgerold in de grotere kernen binnen onze gemeente. Zoals de CDA fractie altijd heeft gesteld, mogen wij daarbij onze kleine kernen niet vergeten. Want 15 kernen maken uiteindelijk dat éne Beekdaelen. Daarmee zijn we positief over ontwikkelingen rondom gemeenschapslocaties in Arensgehout, Puth en Sweikhuizen, maar we moeten de uitdagingen die voor de toekomst gelden in andere kernen, klein en groot, niet naast ons neer leggen. Vandaar dat we heel erg benieuwd zijn naar de diverse dorpsontwikkelingsplannen die op stapel staan en vooral ook de investeringen die gemoeid zijn

met uitvoering van deze plannen. Dat geldt dan ook voor de diverse bouwplannen, ook in de kleinere kernen. De investeringen meenemend van de diverse grootse plannen op het gebied van onderwijs en accommodatiebeleid en verduurzaming, is het nog een hele klus om dit allemaal binnen de financiële kaders gerealiseerd te krijgen. Als het gaat over de kindcentra stelt u dat het nieuwe kindcentrum Middengebied in Merkelbeek in 2026 open moet gaan. Dat is over 2,5 jaar. Is die planning realistisch? Graag uw antwoord.

We zien in de begroting een behoorlijke bijstelling op het besluit van deze Raad om het nieuwe gemeentehuis, te vestigen op industrieterrein Nuth, gerealiseerd te krijgen. Aangezien nu gewerkt dient te worden met een actueel rentepercentage van 3,2% betekent dat een structurele last van € 390.000,-. Dat werpt ons inziens weer een ander licht op de hele discussie. Die discussie willen we niet over doen, maar we moeten in de toekomst keuzes maken en de vraag die nu rijst is waar we het geld uiteindelijk aan willen uitgeven. In het kader van het gestelde in hoofdstuk 4, de mogelijke oplossingsrichting, in combinatie met onze beleidsvoornemens, is het voor onze fractie onontbeerlijk om deze discussie niet voor ons uit te schuiven, maar gezamenlijk binnen zeer korte termijn slagen te gaan maken. We wachten de uitkomsten uit het eerder gevraagde onderzoek omtrent de uitdagingen rond het nieuwe gemeentehuis daarvoor af.

Om zoveel als mogelijk mensen mee te laten doen in onze samenleving en vereenzaming te voorkomen, stelt u dat ouderenbonden, geloofsgemeenschappen, buurtgenoten, vrijwilligers en mantelzorgers aandacht voor deze doelgroep houden. De vraag is echter hoe we samen ervoor kunnen zorgen dat we deze doelgroepen faciliteren, zodat ze deze belangrijke taak kunnen blijven vervullen. Daarbij wordt er gesteld dat het CMWW het maatschappelijk en welzijnswerk in de hele gemeente regelt per 2024 incl. het participatiebeleid. CMWW werkte tot enkele jaren samen met Isd-BOL. Hoe is de overgang naar de nieuwe partner Isd-KOMPAS gegaan en is hierover al een evaluatie geweest?

Onze monumenten spelen een belangrijke rol in de schoonheid van ons landschap. Zo ook onze kerkgebouwen. We hebben enkele jaren geleden opdracht gegeven om te komen tot een kerkenvisie. Deze is inmiddels gerealiseerd. De vraag is welke rol deze kerkenvisie speelt naar de toekomst toe? Wat is de echte meerwaarde en hoe vindt de toekomstige discussie hieromtrent plaats? Kijkende naar een dossier als de kerk in Puth, vinden we de opstelling van het college in deze allerm minst adequaat. Wat is nu het vervolg in dit dossier en welke rol nemen we als gemeente hierin?

Voorzitter, tot slot: u stelt in uw begroting dat gestimuleerd wordt dat er culturele en andere evenementen in onze dorpen kunnen plaatsvinden. Dat juichen wij uiteraard oprecht toe. Zijn er acties die hierop worden uitgezet en zou één van die acties kunnen zijn om de regeldruk ook voor het verenigingsleven te minimaliseren? Zo moet het toch makkelijker gemaakt worden om een vergunning te krijgen voor een evenement, danwel dat er altijd positief wordt meegedacht met nieuwe initiatieven vanuit de dorpen. Wij hopen op een positieve toezegging in deze.

Voorzitter, op de moties en het amendement zullen wij in tweede termijn terugkomen. Rest mij om de dank uit te spreken aan de griffie, het college van B&W, de ambtenaren en de gemeenteraadsleden voor de collegiale samenwerking in de totstandkoming van deze begroting.